

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“Св. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
ДЕПАРТАМЕНТ ПО СПОРТ
България, София 1504
Бул. “Цар Освободител” 15
Тел. (+359-2) 9442749,9308 в.435
Факс (+359-2) 943-38-18
e-mail: sport_su@abv.bg

SOFIA UNIVERSITY
“ST. KLIMENT OHRIDSKI”
DEPARTMENT OF SPORT
Sofia 1504, Bulgaria
15 Tzar Osvoboditel Blvd.
Tel. (+359-2) 9442749,9308 /435
Fax (+359-2) 943-38-18
e-mail: sport_su@abv.bg

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
на директора на Департамента по спорт
за мандат на управление 2013-2017 г.

Департаментът по спорт, като основно звено на Университета, осъществява множество дейности – образователна, научноизследователска, информационна, културна, но водещи и приоритетни са спортносъстезателната, рекреативна и здравословно-оздравителна дейност. В тази връзка, отговорността за формирането на личности, ценности, ниво и качество на образованието е индивидуална и е показател за извършената от всеки един преподавател дейност, а отговорността за създаването на традиции, съхранението на ценностите, утвърждаването авторитета на институцията е задължение на ръководителя – директора на Департамента по спорт.

В качеството си на директор на Департамента по спорт, избран единодушно и без възражения – два мандата (2009 – 2013; 2013 – 2017) продължих да следвам оставените в наследство „добри инициативи” и дадох тласък на нови.

Към структурата създадена по времето на доц. Прокопов:

- катедра „Спортни игри и планински спортове”;
- катедра „Индивидуални спортове и рекреация”;
- Спортно-рехабилитационен център;
- УСК “Академик”.

В структурата, по късно, бяха включени и два центъра: Център по кинезитерапия (ФНПП) и Фитнес център (52 бл., Студентски град).

Към личните си глобални и стратегически приноси ще изброя:

- ✓ създаденият ДНС и независимост от ФНПП при академичното израстване;
- ✓ получена акредитация за ЦПО по предложение на директора на Департамента;

- √ подготовка на доклад за процедура по трансформирането на департамента във Факултет и нова специалност;
- √ Международна научна конференция, която се провежда за девети път;
- √ Годишник на Департамента по спорт – продължаване на традицията за издаването му и посочване на темата за историята на спортната дейност в СУ за броя през 2015 г.;
- √ Спортен форум за преподавателите по спорт от висшите училища в България;
- √ вътрешно-университетското състезание „Купата на Ректора“;
- √ съвместни дейности, чрез сключен договор с Университета „Гоце Делчев“, Щип, Македония;
- √ академично и научно израстване на колегите от Департамента и привличане на външни докторанти;
- √ повишаване на уменията и знанията на преподавателите и служителите – научно-изследователски, компютърни и др. и създаване на условия за израстване и повишаване на квалификацията;
- √ разширяване на дейността на Департамента и привличане на средства от курсове по спорт и СДК;
- √ разширяване на спортна база, чрез усвояване на площи в Студентски град;
- √ изграждане на кът пред книжарницата в ректорското крило за представяне на постиженията от спортните форуми;
- √ поддържане страницата на Департамента по спорт в сайта на Университета и създаване и поддържане на други страници на Департамента, като: сайт за конференцията, спортния форум, фейсбук групи и др.
- √ създаване на онлайн система за записване на студентите по спорт.

Няма да укоря колегите, които не проявиха разбиране към новите инициативи, тъй като далновидността не е качество, което всеки притежава, но благодаря на тези, които оцениха и подкрепиха желанието и стремежът за развитие, надграждане и нов статут на Департамента по спорт.

Инициирани бяха и се сключиха договори между СУ и Техническият университет за съвместно ползване на спортни обекти. Този договор,

както и реорганизацията в Спортен салон №2 кумулира икономии за Департамента по спорт около 50 000 лв., които за първи път поставиха Департамента в графата на основните звена без дефицит.

Благодарение на проведената адекватна политика пред ръководството на СУ, Академичния и Декански съвет бяха постигнати положителни резултати по отношение квотите за гласуване на Департаментите, статута на спорта в някои специалности, в учебния план на ЮФ бяха включени по 15 ч. лекции и 45 ч. упражнения годишно, провеждане на уводна лекция в отделните факултети, създадена и одобрена магистърска програма към ФНПП „Спортни дейности и туризъм“ под ръководството на доц. Пелтекова, заплащане на треньорския труд, след спирането на регулярното заплащане, за участие и класиране в състезания, осъществи се инициатива за спортуване на академичната общност, която е възможност за провеждане на политика към представяне на дейността на Департамента по спорт и привличане на симпатизанти и др.

Като неудовлетворителни са резултатите по отношение на ФМИ, където спортът от задължителен премина във факултативен;

Не мога да не отчета факта, че благодарение на доц. Прокопов – създателят на Департамента по спорт и последващата моя дейност като директор, в звеното работят специалисти по различни видове спорт, и няма да скрия задоволството си, че именно по време на моето управление (през двата мандата) беше даден тласък на тези специалисти (мотивирани, напътствани, подкрепяни) да се развият и израснат академично.

През 2001 г., когато се създава Департаментът по спорт, преподавателите са 14 на брой. Постепенно преподавателският състав се увеличава с още 10 бр. (2015 г. – 23 бр.; 2016 – 24 щатни и 27 бр. хонорувани преподаватели,) като се откриват нови и атрактивни спортни дисциплини – зумба-фитнес, народни хора, крикет, стречинг йога, подвижни игри, народни танци, кросфит, тенис на маса. През учебната 2017/2018 г. стартират 22 преподаватели по спорт, при съществуващи 24 щатни преподавателски бройки, като планираните за тази година конкурси за асистент прехвърлихме, по мое предложение за 2018 г., за да се предостави възможност на следващото ръководство да има своя избор.

Наличието на различни изисквания за учебната дисциплина „Спорт“ в Университета е една от причините предварително да не се знае, колко и кои студенти ще посещават часовете по спорт. Например, за учебна 2014/2015 г. общият брой преподаватели (щатни и хонорувани) е 54, които са обучавали 7 161 бр. студенти, разпределени в 467 групи. За учебна 2015/2016 г. общият брой преподаватели е 50 бр. (щатни и хонорувани) с 5 012 бр. студенти, в 333 учебни групи. През учебната 2016/2017 г. броят на студентите и преподавателите се запазва.

Въпреки големия брой студенти, поражда недоумение и възмущение фактът, че в Софийския университет има все още факултети, дейността на които не съответства на законите на страната и спортът като учебна дисциплина не присъства в техните учебни планове. Прави чест на членовете на академичния състав на тези факултети, за които спортът е осъзната необходимост като здравословен и дееспособен начин на живот на студентите.

Тъй като студентите избират сами времето, преподавателя и спорта за заниманията си, в една учебна група се обучават едновременно студенти с различни изисквания за посещаемост (хорариум). Тези различни изисквания затрудняват процеса на обучение, тъй като преподавателят в един и същи час трябва да обучава студенти, не само с различно равнище на физически и технически възможности, но и с различен хорариум, а от там и с различни теми на учебния предмет.

Студентите от представителните отбори на СУ, съставени от желаещи да се усъвършенстват в по-голяма степен в даден вид спорт, участват в състезания у нас и в чужбина. Последните четири поредни години Университетът се класира на престижното второ място, след отбора на Национална спортна академия.

Студентите със здравословни проблеми се насочват от специалистите по кинезитерапия за физиотерапия, плуване, йога или към съответната специализирана програма от физически упражнения.

От учебната 2012-2013 г. бе въведено онлайн записване за спорт. Това даде възможност да се преустанови порочната практика и се сложи край на дългото обикаляне по базите и чакане на ред за записване от студентите в началото на всяка учебна година. Въпреки удобството за студентите, според някои колеги, онлайн записването има и недостатъци, като прекъсва връзката между преподавателя и студента и се губи възможността от директно представяне на спортната

дисциплина и възможностите ѝ за адекватно и ефективно практикуване по време на следването.

От учебната 2009-2010 година академичният състав на Департамента по спорт започна обучение на студенти в специалност ФВС във ФНПП. През учебната 2015/2016 г. Департаментът по спорт обучава студентите-специалисти по 32 учебни дисциплини с хорариум от над 2 000 часа годишно.

Обучението по учебни дисциплини с лекторски часове в тази специалност даде възможност на преподавателите да израстват в академични длъжности - **доценти**: Антон Хиджов, Боряна Туманова, Костадин Костов, Георги Игнатов, Ирен Пелтекова, Евгени Йорданов и **професор** – Анжелина Янева

√ **ОНС „Доктор” защитиха колегите:**

➤ 2012 г. - Антон Хиджов, Боряна Туманова, Костадин Костов, Георги Игнатов (НСА), Ирен Пелтекова, Евгени Йорданов;

➤ 2014 г. – Филип Шабански (СтФ);

➤ 2015 г. – Бояна Митрева, Иванка Кърпарова, Тихомир Димитров, Марина Недкова (НСА);

➤ 2016 г. – Ивайло Прокопов, Елисавета Михайлова, Петър Колев;

➤ 2017 г. Мина Антонова, Радослав Костадинов, Петя Христова и Елица Стоянова;

➤ предстои да защити Николай Стайков.

√ през 2017 г. в докторантура **са зачислени** Биляна Рангелова, Валерия Луканова, Стефан Милетиев.

По инициатива на директора на Департамента по спорт бе създаден Департаментен научен съвет от хабилитирани преподаватели от департаментите в Университета по направление 1.3. Създаването даде възможност да получим независимост от други факултети и да се започне обучение в свободна форма на докторантура на външи за Университета научни работници и да се привлекат финансови постъпления от тази дейност.

От външните, докторска степен *защитиха*: Чавдар Нинов, Желязко Георгиев, Велизар Лозанов, а *предстои да защитят*: Асен Георгиев и Василеса Калайкова. Провежда се подготовка за привличане и на други желаещи да се развиват в научната област.

Отчитам като личен принос разрастването на колектива на Департамента по спорт и покачването ръста на академичното и научно развитие на преподавателите, но отчитам с огорчение, че създаденото академично неравенство и конкуренция противопостави личностите и наруши сплотеността на колектива.

Въпреки породилата се вътрешна конкуренция, не мога да пренебрегна професионализма на преподавателите. Благодарение на вложените усилия на преподавателите, студентите от СУ „Св. Климент Охридски” успешно конкурират студентите от НСА „В. Левски” в състезанията. Най-силно е представянето по спортовете: баскетбол, джудо, лека атлетика, плуване, ориентиране, катерене, където СУ е победител, а в други спортове има достойна конкуренция – волейбол, карате, хандбал, футбол.

С гордост мога да отбележа, че се запази традицията и се спазва церемонията по връчване на наградите на „Спортист на годината” – инициатива създадена по времето на доц. Прокопов, за утвърждаване авторитета на Департамента по спорт, но не мога да остана безразлична към индиферентното отношение и непрекъснатото подканяне за действие.

Може да се каже, че спортносъстезателната дейност много печели от факта, че се провеждат състезания от различен ранг: вътрешни първенства, универсиади, състезания организирани от АУС, международни турнири. Превърна се в традиция и Спортния форум (зимен и летен) за преподавателите от Висшите училища. Вече трета поредна година СУ „Св. Климент Охридски” печели първото място в комплексното класиране, а организираната кръгла маса способства да се изяснят и предприемат мерки за преодоляване проблемите на спорта.

И най-добрите инициативи на ръководството не биха били възможни, ако преподавателите не ги подкрепят, не сътрудничат и не ги приемат за лична кауза. Проявите на проявено безхаберие, незаинтересованост или показан саботаж при изпълнение на задълженията по длъжностна характеристика най-ясно се отдиференцират при поставянето на конкретни задачи, които се отказват под предлог, че заплащането не е на ниво и условията не са удовлетворителни.

Нека не се приема като критика, но е добре да стане ясно на всеки, работещ в тази институция, че тук е по собствено желание и упреци от

подобен род не са в правомощията на директора. Още повече, че след спирането на регулярното заплащане на треньорския труд, бе издействано и се изплаща ежегодно годишно възнаграждение за треньорите на отборите, според участието и класирането на студентите в състезания.

Най-съществени са проблемите със сроковете на отчетите, които системно се нарушават, а самите отчети се попълват некоректно. Смятам, че е недопустимо, преподаватели, които имат повече от 1 година трудов стаж в Университета да не умеят да попълват коректно отчетите си.

Обобщено, само през последната година:

- от паричен салон системно се връщат некоректно попълнени отчети, които се обработват от Станислава Стоименова, а 3-дневния срок за отчет се спазва много рядко;
- не се предоставя изискваната информация своевременно и изготвянето на документацията и справките се забавят;
- сведенията за семестрите се забавят или се подава некоректна информация;
- отговорниците на хоноруваните преподаватели и факултетите не винаги изпълняват стриктно задълженията си;
- подава се неточна информация за изготвяне на командировки;
- много от задачите не се изпълняват в срок или не се изпълняват въобще, като се натоварват отделни личности;
- отказва се да се изпълни дадена задача;
- има колеги, които системно отказват да се ангажират със служебни инициативи, поради лични ангажименти и не проявяват инициатива;
- в онлайн-системата не се вписват студентите, които посещават заниманията;
- преподавателите не пропагандират дейността и инициативите на ДС, което е предпоставка за неадекватната оценка на дейността на Департамента по спорт. Смятам, че отговорността е както на отговорниците по факултети, така и на всички преподаватели, които водят съответната спортна дисциплина.
- недоумение буди фактът, че след предприети действия от страна на директора на Департамента по акредитирането на Центъра за професионално обучение, който ще генерира приходи не само за

Департамента по спорт, но и за всеки участващ преподавател, към този момент се проявява незаинтересованост и бездействие.

Вярно е, че финансирането никога не е било достатъчно, но от 2015 г. Департаментът вече има собствен бюджет, който до определена степен отговаря на нуждите му. Проблемът в момента е липсата на средства в Университета, което предполага несвоевременното изплащане на задълженията за наеми, състезания и екипировка. Новата методика на разпределение на бюджета, не намали съществено бюджета ни, но цялостната политика на факултетите е да се затворят и да не ползват мобилността на преподавателите, една от силните страни на СУ.

Проблемът с късното превеждане на парите по 129 ПМС създаваше проблеми за усвояването им, но от 2017 г., макар че субсидията не е преведена все още, разрешихме проблема чрез новото управление на финансите в СУ и в докладите вече фигурира, преди парите да са преведени, че разходите се правят авансово по това постановление.

Благодарение на средствата от 129 ПМС и епизодично от бюджета на ДС се закупуват спортни пособия и екипировка, както и се осигурява участие в състезания и спортните практики.

Не трябва да пропускаме и нашите спонсори. Благодарение на нашите усилия и благодарноположението на приятелите на спорта успяхме да осъществим редица дейности. Надяваме се не само да поддържаме вече създадените добри отношения с Победа АД, Комсед АД, Столична община и др., но и да привлечем нови, които да приобщим към дейността и проблемите на студентския спорт и в частност към Департамента по спорт.

През изтеклия период на управлението ми на Департамента по спорт, законово, академично и съвестно съм изпълнявала задълженията си на директор, като съм се стремяла към прозрачност и взаимен контрол. В тази връзка заседанията се провеждаха с всички преподаватели като разширени заседания на Съвета на Департамента и решенията се взимаха демократично. Бяха създадени комисии по различни дейности, но повечето от тях не действаха, въпреки непрекъснатите ми призови, поставяне на задачи и т.н.

Към функциониращите комисии могат да бъдат изброени:

- √ комисия по качество (доц. Туманова, доц. Игнатов и доц. Йорданов);

√ комисия по атестация (доц. Пелтекова, проф. Янева, доц. Туманова, доц. Игнатов и доц. Йорданов).

Въпреки многократните опити, по-голямата част от комисиите не осъществиха своите дейности. Липсата на активност в тази насока рефлектира негативно върху разширяване обхвата на дейностите, подобряване на общата спортна култура и рекламно-информационна дейност.

Департаментът по спорт участва активно в изготвянето на научни проекти. Като несъвършенство на системата може да бъде отчетено, че звеното ни не е включено като основно звено в Стратегията за научни изследвания на Университета. Практиката показва, че в Университета Департаментите са представени с минимален процент от общата сума, както и за зависимостта от комисиите и Факултетите.

През отчетния период под мое ръководство Департаментът е участвал в следните проекти:

1. Научна конференция – вече девет години ръководството на ДС организира и провежда Международна научна конференция. Преподавателите участват и в други международни научни конференции, които се финансират със средства от Департамента по спорт. От две години главен координатор на конференцията и ръководител на проект е доц. Туманова.

2. Със средствата от ПМС 129 се финансират: състезания – вътрешни и държавни, обучението на студентите по зимни и летни спортове, осигурява се екипировката, научния форум, спортния форум, материали, консумативи, проекти и книги.

3. Проект на ЕК – „Еразъм+Спорт”. За първи път, след многократни опити и усилия, спечелихме европейски проект, който отваря вратите на Департамента към следващи участие.

В по-детайлен план няма да пренебрегна:

➤ осъществената реорганизация в зала № 2 на Биологическия факултет. Поставени бяха фитнес уреди. Въпреки положените усилия от страна на ръководството, залата беше иззета и предоставена на Биологическия факултет.

➤ актуализираната и усъвършенстваната, лично от директора, система за онлайн записване за спорт;

➤ от учебната 2016-2017 г. с решение на Ректорския съвет и чрез Департамента по спорт се стартира инициативата „Спорт за преподавателите и служителите от Университета“;

➤ библиотеката със спортна и методическа насоченост за нуждите на Департамента по спорт увеличи книжния си фонд, благодарение на участието в проекти и лични дарения на средства. Специални адмирации за гл. ас. д-р Бояна Митрева – отговорник на библиотеката на ДС. Гл. асистент Митрева вложи много труд и всеотдайност, благодарение на което всички книжни тела са регистрирани, класифицирани и систематизирани;

➤ в административната дейност също беше внесен допълнителен порядък, заслуга за което имат Елица Стоянова и Станислава Стоименова. Създадена беше лична за ДС входяща и изходяща кореспонденция, тетрадка за описване на заповеди, командировки, отпуски и др. Протоколите от заседанията и проведените конкурси се подготвят своевременно.

Нежеланието за активност и инициативност породи лична неудовлетвореност у някои колеги. Георги Начков (вече напуснал, преди да бъде уволнен от Ректора) – поради липса на лични и академични качества не успя да се развие, получи отрицателна атестация, не участваше в инициативите на Департамента по спорт, нарушаваше трудовата дисциплина и добър академичен тон; Гергана Минковска – получи отрицателна атестация, не прояви достатъчно усърдие, за да се адаптира към колектива, не се разви академично. Личната неудовлетвореност на тези преподаватели отключи открита агресия, която се прояви в поредица от доноси. Тези доноси, провокираха множество проверки – от МОН, АДФИ, Прокуратурата, Омбудсмана на Р. България – Майя Манолова и др. Опитите да се срина авторитетът ми рефлектираха върху целия състав на Департамента по спорт и образователната институция – Софийски университет. Не мога и няма да се ангажирам и да поема вината от направените констатации на АДФИ, тъй като всяка една дейност, осъществена от Департамента по спорт и съпътстващите я обстоятелства, е съгласувана, одобрена и разрешена от ректорското ръководство и съответните структури на Университета. Визираните в доклада на АДФИ нарушения не са продукт на преднамерени, злонамерени и умишлени действия, а резултат от взаимно изключващите се и взаимно противоречащи си закони и

нормативни актове и неверни твърдения, въпреки че има изрядни счетоводно-отчетни документи.

Въпреки трудностите аз продължих да работя за Департамента и да опитвам да подобря статута на колектива, чрез различните дейности.

Не мога да не отчета и факта, че породените противоречия с ФНПП, преминали в конфликти, и многократните опити от моя страна те да се разрешат и преодолеят. Надявам се агресивната политика на ръководството на ФНПП да не засегне кадровия състав и да се запази статуквото на преподавателите от Департамента по спорт.

Отчитам като недостатък в управлението си – изборът на либерален подход. Този избор се оказа непродуктивен, тъй като позволи личната и академична неетичност на определени хора да ескалира в открита конфронтация и обвинения за неефективна организация и управление. Затова ще си позволя да препоръчам на бъдещия директор на Департамента по спорт да избере друг подход на управление.

За мен е чест, че работя за най-престижния университет, но и отговорност. Смятам, че всеотдайно отдадох дължимото като директор, съхраних създадените от доц. Прокопов традиции и надградих - поставих основите за трансформирането на Департамента по спорт във Факултет. От тук нататък бъдещето ще покаже дали лидерските ми и организационни умения са били на високо или ниско ниво.

Благодаря на всички членове на Департамента по спорт, които бяха, и вярвам ще останат, носители на позитивните промени.

Благодаря и на всички вас, които въпреки трудностите, създадени от нарочната кампания срещу мен и Департамента, останаха съпричастни и не се възползваха от прекомерната ни ангажираност и „слабост“ в „изясняване“ на проблемите и многобройните ни отговори до различните инстанции.

Надявам се, предизборната платформа на кандидатите за директор да не е изградена върху пропуските в работата по тези причини през изминалите мандати, за които отговорността пада на всички нас, не само на ръководствата.

Пожелавам успех и здраве както на ръководството, така и на всички преподаватели и служители на Департамента по спорт!

ПРОФ. АНЖЕЛИНА ЯНЕВА, Д-Р
ДИРЕКТОР